

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
OCH
ÅRSREDOVISNING
2016**

MAGTARMFÖRBUNDET

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Kära medlemmar och vänner!

Ännu ett verksamhetsår är till ända. Ett år med omfattande och viktig verksamhet som genomförts både på förbundet och ute i föreningarna.

Omorganisationen som vi gjort har satt sig och det känns mycket bra. Vi har ett fungerande kansli som arbetar med de frågor som ålagts dem. Mycket arbete har lagts ner både mot profession och på frågor av handikappolitisk karaktär.

Kansli och förtroendevalda har deltagit på seminarier och i samtal med myndigheter och beslutfattare. Vi syns! Alltså finns vi!!

Samtliga nya broschyrer är snart framtagna och tidningen är bra och innehållsrik, så det är med stolthet man sticker den i handen på människor man möter.

Under 2016 avgick förra ordföranden Birgitta Rehnby av personliga skäl, detta innebar att jag fick frågan, tackade ja och övertog ordförandeposten den 1 juni.

Det är inte lätt att ta över klubban efter en så duktig kvinna som Birgitta, men det känns ändå att tillsammans med er i föreningarna och personalen på kansliet så håller vi kursen.

Vi har under året ökat medlemsantalet och det känns roligt och inspirerande inför framtiden.

Under året har vi påbörjat arbetet med att stärka länsföreningarna. Flera föreningar har haft svårt att få förtroendevalda till styrelserna, men tillsammans har vi rätt ut detta.

Länsföreningarna kommer vara ett av förbundets prioriterade områden även fortsättningsvis.

Jag vill tacka styrelsen för det fina samarbete och engagemang som de visat under året.

Slutligen vill jag och i styrelsens vägnar framföra ett varmt tack till personalen för det viktiga arbete de lägger ner.

Margareta Röstlund
Förbundsordförande

KÄRNVÄRDEN OCH VISION

Mag- och tarmförbundet är en religiöst och partipolitiskt obunden organisation som arbetar för att för- bättra levnadsvillkoren för människor med mag- och tarmproblem. Vi arbetar med information, utbildning och opinionsbildning tillsammans med våra medlemmar, men också mot myndigheter, vården och andra delar av samhället. Vi skapar mötesplatser, sprider information och driver debatter i angelägna frågor. Vi vill att alla som lever med en mag- och tarmsjukdom ska få den hjälp de har rätt till och allt stöd de behöver. Ingen med en sjukdom i mag- och tarmkanalen ska någonsin behöva känna sig ensam. Våra kärnvärden är kunskap, gemenskap och påverkan. Information och kunskapsförmedling är en viktig uppgift.

Mag- och tarmförbundets utgångspunkt är era erfarenheter av hur livet påverkas av mag- och tarmsjukdomar.

Vår vision är att ingen ska behöva drabbas av mag- och tarmsjukdomar. Därför stödjer vi forskningen så att orsaker till mag-tarmsjukdomar kartläggs och uppkomsten av dem kan förhindras.

FÖRBUNDSLEDNING

Birgitta Rehnby ordförande, avgick 20160430
1:e vice ordförande Margareta Röstlund, ordförande from 20160501

Ledamöter

Peter Almroth, avgick 20160430
Jonas Eriksson
Christer Johannesson
Birgitta Lindskog Boklund
Gerd Winoy Mowitz

Suppleanter

Fredrik Hopfgarten
Charlotte Deogan
Sofie Marton

Arbetsutskott

Ordförande: Birgitta Rehnby
Margareta Röstlund
Christer Johannesson
Föredragande: Wictoria Hånell
Protokollförare: Peter Eneroth

Nytt arbetsutskott 20160501

Ordförande: Margareta Röstlund
Christer Johannesson
Föredragande: Wictoria Hånell
Protokollförare: Peter Eneroth

Revisorer

Auktoriserad revisor: Hummelkläppen, Staffan Svedin
Lekmannarevisorer: Britt-Marie Färm och Jan-Olof Paulsson, suppleant

Valberedning

Karin Jonsson, Stockholm, sammankallande, avliden 20150627
Christina Källman, Örebro, avliden 20151226
Bo Månsson, Mariefred
Britt Eklund, Gävleborg
Pia Delin, Örebro, resurs till valberedningen

Medicinskt och Vetenskapligt Råd tom 20160430

Birgitta Rehnby, ordförande
Wictoria Hånell, sekreterare
Samt representanter från professionen.

Medicinskt och Vetenskapligt Råd from 20160501

Margareta Röstlund, ordförande
Wictoria Hånell, sekreterare
Samt representanter från professionen.

Ekonomigruppen

Christer Johannesson, Wictoria Hånell och Fredrik Hansen, SaveTime.

REPRESENTATION

Mag- och tarmförbundet har på egen plats eller på mandat från Handikappförbunden medverkat i referensgrupper och utredningar med mera. När datum inte anges innebär detta att representationen löpt under hela året. I övrigt anges när personen i fråga utsetts eller då uppdraget avslutats.

Handikappförbundens samarbetsorgan

Ordförandemöten: Birgitta Rehnby

Representation i andra organ

Trafikverkets nationella Råd för Tillgänglighet: Jan-Åke Bengtsson

Boverkets samrådsgrupp: Jan-Åke Bengtsson

Regeringens funktionshinderråd, Birgitta Rehnby

Cancerfondens nätverk: Birgitta Rehnby, Peter Eneroth och Wictoria Hånell

Nätverket mot cancer, Wictoria Hånell, Birgitta Rehnby och Åke Hedin, 20160305 beslöt FS att förbundet skulle lämna Nätverket mot cancer.

EFCCA Youth Beatrice Larsson och Elin Edvardsson

European Federation of Crohn's and Ulcerative Colitis Association, EFCCA: Jonas Eriksson.

Styrgruppen för kvalitetsregistret SWIBREG. Peter Almroth, Charlotte Deogan och Peter Eneroth

ABF:s samverkansgrupp. Birgitta Lindskog Boklund

IBD2020 Wictoria Hånell och Peter Eneroth

Nationella styrgruppen Svenskt Kvalitetsregister Kolorectal Cancer, Fredrik Hopfgarten

Nationella arbetsgruppen för Standardiserat Vårdförlopp för tjock- och ändtarmscancer, Fredrik Hopfgarten

Patientrepresentant, rehabilitering vid cancersjukdom i bäckenet både centralt och regionalt i Uppsala-Örebro. Fredrik Hopfgarten.

Nätverket för jämlik vård, Peter Eneroth

Europaforum, Peter Eneroth

Nätverket för arbete och försörjning, Peter Eneroth

Cancerförbund i samverkan (CiS), Peter Eneroth och Fredrik Hopfgarten

IBD BIO, Jonas Eriksson

MEDLEMMAR

Den 31 december 2016 hade förbundet 6210 medlemmar. 1992 är män och 4207 kvinnor. Av dessa var 5331 är huvudmedlemmar, 634 är familjemedlemmar och 242 är stödmedlemmar. De tre största grupperna är fortfarande medlemmar med Crohns sjukdom, ulcerös kolit och IBS/ kolon irriterabile. I åldersgruppen 0-30 år, där finns 585 medlemmar.

Målet med vår verksamhet är att personer som har mag-tarmsjukdomar ska kunna leva ett liv som så lite som möjligt styrs och begränsas av sjukdomen. Man ska kunna leva som andra och vara delaktig i samhället. Det kräver att vi bevakar och har en beredskap för påverkan på alla samhällsområden.

HÄLSO-SJUKVÅRD

Remisser, yttranden och skrivelser

Ett tandvårdsstöd för alla – fler och starkare patienter
Nationellt vårdprogram för cancerrehabilitering
Reformerade stöd till barn och vuxna med funktionsnedsättning
Rätten till en personförsäkring – ett stärkt konsumentskydd
En funktionshinderpolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle
Remissyttrande Handikappersättning/merkostnadsersättning
Skrivelse ang. viss specialistkirurgi som rikssjukvård

Debattartiklar

Skippa Pokemons på lördag (19 november). Hjälp oss att leta offentliga toaletter istället (Internationella Toalett-dagen) Olika lokaltidningar 2016-11-19
"Vården sviker unga med svåra tarmsjukdomar" Dagens Medicin 2016-05-19 (Mag-Tarmdagen)
Männen skiter – men vad gör kvinnorna? Aftonbladet 2016-05-09
Behöver kvinnor verkligen gå på toaletten? Olika lokaltidningar 2016-05-19

Artiklar

Stort missnöje med vården bland tarmsjuka, DN 2016-05-23
Tanken på att det blir bättre får mig att kämpa, DN 2016-05-23
Män tar god tid på sig toa – kvinnor skyndar sig, Vardagpuls 2016-05-12

Undersökning: livskvalitet när man lever med IBD

Denna undersökning riktade sig till den som diagnosticerats med någon form av inflammatorisk tarmsjukdom (IBD). Vi vet att IBD påverkar livskvaliteten och förändrar livssituationen för den som lever med dessa besvär. Mag- och tarmförbundet ville med denna enkät utveckla förståelsen för hur livskvaliteten påverkas för den enskilde. Studien finansieras av Socialstyrelsen.

Undersökningen täcker flera perspektiv i relation till ens IBD:

Hälsa, vård och behandling

Samhälle och omgivning

Familj och vänner

I en separat del efter avslutad enkät bjöds även deltagarna in att skriva ett brev från framtiden.

Enkäten var webbaserad. Enkäten administreras och analyseras av det oberoende forsknings- och konsultföretaget Kairos Future.

Fyra aktiviteter utfördes under 2016 med fokus på rapporten.

Rapportlansering 20160322

Frukostmöte 20160519

Möte projektgruppen IBD2020 20160530

Almedalen- Framtidens IBD-vård 20160704

IBD-koll

Med upplysningskampanjen IBD-Koll.se ville förbundet sprida kunskap om IBD genom att bland annat belysa följande frågeställningar:

Vilka är de olika typerna av IBD och vad karakteriserar dessa?

Vilka är symtomen vid IBD?

Hur ställs diagnosen?

Hur behandlas IBD?

Upplysningskampanjen vände sig främst till personer med IBD men även till anhöriga, vårdpersonal och allmänt intresserade. Kampanjen omfattade fem delar med tillhörande kunskapstest samt fyra informationsmejl till intresserade deltagare.

IBD-Koll.se är en upplysningskampanj från Mag- och tarmförbundet och Netdoktor. Upplysningskampanjen uppbär ekonomiskt stöd från Takeda Pharma AB. Netdoktor har utformat allt innehåll och ansvarar för alla delar inom upplysningskampanjen. Samtliga texter var granskade av Mikael Lördal, överläkare vid Gastrocentrum, Karolinska Universitetssjukhuset i Solna. Kampanjen avslutas 2017.

Aktiviteter kring IBD-koll
Möte projektgruppen IBD2020 20160530
Almedalen- Framtidens IBD-vård 20160704
IBD-dagen tillsammans med Dagens Medicin 20160916

Världscancerdagen

För sjunde året arrangerade Nätverket mot cancer ett seminarium under den internationella Världscancerdagen 4 februari. Evenemanget hölls i Aula Medica på Karolinska institutet och drygt 250 personer deltog, bestående av politiker, företrädare för sjukvården, patientföreningar, läkemedelsbranschen, media och andra intresserade.

Syftet med Världscancerdagen är att öka kunskapen om cancerpatienternas och närståendes situation hos allmänhet, profession och beslutsfattare, samt påverka beslutsfattare att ge mer resurser till cancervården.

Som en röd tråd under konferensen diskuterades hur cancervården ska kunna flytta närmare hemmet och hur kroniskt cancersjuka ska kunna få ett bättre liv. Aktiv var också diskussionen om digitalisering av vården där patienter till exempel skulle kunna boka tider själva via webben och ha Skypesamtal med sin läkare. Alla paneldeltagare var så gott som överens att det måste ske en förändring på det området.

En person som betytt mycket för de Regionala Cancercentrens utveckling är Gunilla Gunnarsson och hon belönades med priset "Årets cancer nätverkare". Motiveringen löd:

"Genom sin stora erfarenhet som cancerläkare och sitt helhjärtade engagemang arbetar Gunilla för en bättre cancervård för alla patienter. Genom sitt engagemang och genom sin kunskap bidrar hon till Nätverket mot cancers strävan att stärka patienters inflytande och möjligheter till optimal vård."

Almedalen

Det har blivit en uppskattad och fruktsam tradition att medverka under Almedalsveckan. Rubriken för årets seminarium var, "Vården i kalejdoskopet- om splittrade och förvirrade vårdsituationer". Syftet med seminariet var att diskutera utifrån IBDkolls data och studien Livskvalitet trots IBD hur skapar vi framtidens IBD-vård? Hur förändrar vi situationen för de tiotusentals personer som lever med IBD idag? Vad är bra med IBD-vården, vad är dåligt, och vad måste göras bättre? Seminariet var välbesökt och en kunnig debatt avslutade seminariet.

Medverkade gjorde:

Fredrik Hed, moderator, leg. apotekare

Stefan Lindgren, professor, Lunds universitet, överläkare i gastroenterologi, Skånes universitetssjukhus

Reidar Gårdebäck, programdirektör, strategiskt innovationsprogram, Medtech4Health

Ingrid Lennerwald, (S) ordförande i beredningen framtidens sjukvård, Skåne

Sofie Marton, förtroendevald, Mag- och tarmförbundet

Daniel Forslund, (L) innovationslandstingsråd, Stockholms läns landsting

Susanna Jäghult, leg. sjuksköterska, med. dr, Stockholm GastroCenter

Tarmcancer månad

Mars är utsedd att vara Tarmcancer månad.

Som vi vet är tarmcancer är den tredje vanligaste cancerformen i Sverige.

Under tarmcancer månaden mars är tanken att både länsföreningar och förbundet ska synliggöra tarmcancer och arbeta extra mycket för att beslutsfattare ska se till att de som drabbas av tarmcancer ska få den bästa tänkbara vården utan tanke på kostnader.

Under tarmcancer månaden anordnade vi tillsammans med ILCO-förbundet och Dagens Medicin en tarmcancerdag med olika seminarier och debatter. Under tarmcancerdagen delades också det årliga tarmcancerpriset ut till en person som gjort något extra inom tarmcancerområdet.

Under månaden anordnades också många föreläsningar ute i landet, ofta i samarbete med Magtarmförbundet. Förutom i Stockholm anordnades träffar i Kalmar, Göteborg, Trollhättan, Karlstad, Gävle, Uppsala och Luleå.

I Stockholm anordnade länsföreningarna, i samarbete med förbunden, en tarmcancerkväll. Den genomfördes i Nanna Svartz auditorium på Karolinska i Solna den 9 mars. Cirka 170 personer tog del av föreläsningar utställningar och mingel. Cancerfonden gav stöd för dessa aktiviteter.

Övriga möten

Förbundet har deltagit i flera dialogmöten och externa möten under året.

Här är ett axplock där vi medverkat.

- Dialogmöte IVO
- Generiskt utbyte, biosimilarer, TLV
- patientens delaktighet, SBU
- Socialstyrelsen utvärdering RCC
- Handikappförbundens olika nätverk.
- Studieorganisationsmöte ABF Stockholm
- ABFs kongress Ordet är fritt
- Kvalitätsregisterutbildning SWIBREG
- Projektgruppen IBD2020
- Leva och fungera-mässan
- Vårdprocessens höstmöte
- Workshop SKL ang cancer i bäckenet

Förbundsstyrelsen har prioriterat flera viktiga frågor:

SWIBREG

IBD2020

Kronisk tarmcancer

Unga Magar

IBD och livskvalitet

Ökade resurser till forskning kring mag-tarmsjukdomar

Synliggöra den ojämlika vården, ex inom tarmcancer.

Vi har agerat via Handikappförbunden i olika frågor men också agerat på egen hand

Vi har även tillsammans med ILCO samverkat i tarmcancerfrågan.

Gastrodagarna

I samband med Gastrodagarna 2016 på Gotland deltog Jonas Eriksson som paneldeltagare i AbbVies symposium kring E-hälsa samt som representant för Mag-Tarmfondens styrelse.

WORLD IBD DAY

En digital kampanj på sociala medier genomfördes under maj månad för att synliggöra World IBD day. Förbundet fick bra spridning på både Instagram och Facebook. Många delade vår

kampanjbild. Förbundet arrangerade också ett frukostseminarium samt författade ihop debattartiklar på temat IBD till den 19 maj.

IBD-dagen

Förbundet arrangerade tillsammans med Dagens medicin och SGF för fjärde året i rad en IBD-dag i Stockholm. Vår medlem och Unga Magars Panos berättade hur det var att leva med IBD och vad han saknat i den svenska IBD-vården. Ett inlägg som var mycket uppskattat av de som besökte seminariedagen. Wictoria Hånell medverkade i en debatt i slutet av dagen där man diskuterade hur vi kan göra IBD-vården bättre. Besökarna på denna dag är mest representanter från professionen, men även politiker deltog under dagen.

SWIBREG

Det är ett nationellt kvalitetsregister med syftet att öka vår kunskap om och förbättra vården av inflammatorisk tarmsjukdom.

SWIBREG har en styrgrupp som träffas regelbundet och arbetar aktivt med att förbättra samt förvalta registret. Styrgruppen består av gastroenterologer, kolorektalkirurger, barn gastroenterologer, sjuksköterskor, patient och anhörig. Med i gruppen finns också en expert på förbättringsarbete samt en landstingsledamot.

Förbundet är representerat med tre personer, Peter Eneroth, Peter Almroth och Charlotte Deogan.

Styrgruppen har haft flertalet möten under året. Förbundet medverkade både på SWIBREGs utbildningsdag i registret samt det internat som arrangerades under hösten. Ca 30 000 IBD-patienter finns registrerade i SWIBREG. Ombudsman Peter Eneroth har under året engagerat sig i SWIBREG på ett mycket gynnsamt sätt för förbundet.

UNGA MAGAR

Det gångna året har till stor del handlat om att starta upp verksamheten och skapa struktur för det framtida arbetet. Unga med mag-tarmsjukdomar har de senaste åren varit prioriterat område för förbundet. En styrgrupp har bildats där unga mellan 18-30 år själva ganska fritt styr sin verksamhet. Och detta har gjorts framgångsrikt under 2016. Denna grupp växer också bland förbundets medlemmar vilket är väldigt roligt då många förbund idag brottas med vikande medlemsantal bland yngre. Vi ökar!

Intressepolitik

Unga Magar har under året medverkat i debattartiklar som bland annat har publicerats i Dagens Medicin.

Under Almedalsveckan deltog Unga Magar Styrgrupp i förbundets seminarium om IBD, vård och livskvalité som byggde på Mag- och tarmförbundets undersökningar om livskvalité och IBD. Unga Magar var representerade i en diskussionspanel som representant för patienter.

Lokala aktiviteter

Under 2016 har Unga Magar Styrgrupp tagit kontakt med läns- och lokalföreningar för att erbjuda hjälp till ungdomsansvariga i styrelserna. Dessutom har planering påbörjats för hur samarbetet mellan Unga Magar Styrgrupp och lokalt engagerade ungdomar kan stärkas, till exempel genom nationella träffar och utbildningar.

Samarbeten

Under 2016 har styrgruppen fört samtal med Unga Reumatiker och Ung med Psoriasis om samarbeten för 2017. Styrgruppen deltog i Unga Reumatikers kampanj i samband med Internationella Reumatikerdagen, "Trampa för forskning".

Sociala medier

Under året har styrgruppen arbetat med att utveckla innehållet på sociala medier. Det är framför allt Facebook och Instagram som har varit i fokus.

Antalet följare på Unga Magars Instagram har gått från knappt 50 följare till 451. Ett återkommande inlägg på Instagram är "Veckans fråga" som publiceras på fredagar. "Veckans fråga" är till för att skapa en dialog mellan Unga Magar Styrgrupp och följarna på Instagram. Även professionen uppmanas att följa Unga Magars sociala medier för att ta del av den kommunikation som sker mellan styrgruppen och medlemmarna. På så vis kan vårdpersonal ta del av de tankar som rör sig i medlemmarnas huvuden. På Instagram har det även genomförts ett antal Instagram Takeovers. Alla medlemmar i styrgruppen har presenterat sig genom Instagram Takeover. Utöver styrgruppen har även styrelsen i Östergötland delat med sig av sitt arbete genom en Instagram Takeover.

På Facebook har följarantalet ökat från 327 till dagens 708 följare. Under året har det i snitt publicerats två inlägg per vecka på Unga Magars Facebook-sida med olika slags innehåll. I slutet av året har även konceptet "Visste du att...?" införts som är ett enkelt sätt att introducera korta fakta för följarna. Innehållet ser olika ut från vecka till vecka, men ett exempel är fakta om hur man blir medlem i Mag- och tarmförbundet samt förslag på olika webbsidor med relevant innehåll för Unga Magars följare.

Styrgruppen har även administrerat tre Facebookgrupper där medlemmar och anhöriga kan komma i kontakt med varandra; Unga Magar, Hemliga Unga Magar samt Unga Magar Föräldrar. Unga Magar Föräldrar startades under året för att ge föräldrar med sjuka barn chans att komma i kontakt med varandra på ett enkelt sätt och diskutera frågor som kommer upp när man har ett sjukt barn. Unga Magar Föräldrar har idag 86 medlemmar, Unga Magar har 465 medlemmar och Hemliga Unga Magar har 98 medlemmar.

PRATA MAGE-podden

Under 2016 har avsnitten för PRATA MAGE-poddens första säsong planerats. Detta har inneburit att kontakta gäster och ha möten med sponsorer och produktionsföretag. Det har inletts ett samarbete med läkemedelsföretaget AbbVie som sponsrar projektet samt Greenhill Relation som kommer hjälpa till med produktionen. Podcasten kommer att bestå av 10 avsnitt varav två som AbbVie har fått varit med och önskat - IBD 2020 och "Fråga doktorn".

Unga Magar Kompis

Unga Magar Kompis har varit ett uppskattat projekt under 2016. Projektet går ut på att matcha två individer utifrån diagnos, ålder och behov. Under året har drygt 30 personer matchas ihop som Unga Magar Kompisar.

Unga Magar Nätverk

I slutet av 2016 har de första ansökningarna till Unga Magar Nätverk tagits emot. Ansökningsprocessen avslutades i december och uppstarten av nätverket beräknas ske i januari 2017.

Tanken med Unga Magar Nätverk är att det ska vara ett enkelt sätt att samla personer runt om i landet som vill stötta och hjälpa Unga Magar Styrgrupp i deras arbete. Samtidigt ska detta ge fler en chans att engagera sig i Unga Magar och Mag- och tarmförbundets arbete. Därför är tanken med Unga Magar Nätverk att man ska kunna hjälpa till under kortare perioder i mindre projekt när man har tid och lust.

Exakt hur nätverket kommer byggas upp och hur arbetet via nätverket kommer se ut är inte klart i nuläget. Styrgruppen kommer tillsammans med medlemmarna i nätverket att arbeta fram ett arbetssätt som fungerar och fortsätta utveckla dess arbete under 2017.

Informationsarbete

Under 2016 har arbetet med att sprida information om Unga Magar påbörjats. En informationsfolder om Unga Magar har tryckts upp och finns att beställa på Mag- och tarmförbundets webbplats. Informationsarbetet kommer att fortlöpa under 2017.

EYM (EFFCA Youth Meeting)

2016 hölls EYM i Slovenien och Unga Magar skickade två deltagare för att representera Sverige. På plats i Slovenien bjöds det på tre dagar av spännande möten, workshops och tid för att knyta kontakter med andra föreningar runt om i Europa. Under den årliga presentations-tävlingen mellan medlemsländerna presenterade Sverige styrgruppens arbete och valde specifikt att presentera projektet Unga Magar Kompis. Med en fin presentation och en snygg poster vann Sverige för andra året i rad presentations-tävlingen.

Möteshelger

Under 2016 har Unga Magar Styrgrupp haft fyra möteshelger. En av dessa helger var en styrelseutbildning tillsammans med ABF i Göteborg. Mellan möteshelgerna har styrgruppen haft telefonmöten varje månad. Under möteshelgerna har styrgruppen fördelat sin tid mellan beslutsfattande möten och arbete med pågående projekt.

Möteshelg 1: Stockholm 20-21 februari

Möteshelg 2: Stockholm 7-8 maj

Möteshelg 3: Göteborg 6-7 augusti

Möteshelg 4: Stockholm 4-6 november

Ordförandekonferensen 21-21 maj

Unga Magar styrgrupp representerades av tre deltagare. Under helgen höll Unga Magar en presentation om pågående arbete för de övriga deltagarna.

Representation

Under 2016 har deltagarna i Unga Magar Styrgrupp varit ute på olika uppdrag. Styrgruppen har föreläst på Highlights tillsammans med AbbVie i Göteborg och Stockholm och på IBD-dagen i Stockholm, representanter var med i en referensgrupp hos Takeda vid utvecklandet av en ny applikation för patienter samt föreläste på en team-utbildning för IBD-personal tillsammans med AbbVie. Styrgruppen har även varit med och föreläst för sjukvårdspersonal och läkemedelsindustrin i samarbete med Otsuka, Janssen och Dagens Medicin.

PRATA MAGE-armband

Under 2016 beslutade Unga Magar Styrgrupp att göra egna PRATA MAGE-armband. Enfärgade svarta och vita armband valdes för att passa en stor publik och samtidigt ge ett eget utseende för Unga Magar. Till armbanden utformades även tillhörande informationskort. Armbanden skickades till några personer som hjälpt till med att sprida uppmärksamhet om mag- och tarmproblem. Armbanden lottades även ut i olika tävlingar på våra olika sociala medier. Intresset för armbanden var stort.

IBD -Ambassadörer

Ambassadörerna har under året medverkat på olika aktiviteter och flera av dem har även skrivit i medlemsmagasinet Allt om mage. De har föreläst hos olika läkemedelsföretag, på skolor, medverkat i paneler/seminarier och sjuksköterskeutbildningar.

ARBETSOMRÅDET TARMCANCER

Verksamhet inom cancerområdet

I den av Mag- och tarmförbundets kongress fastställda verksamhetsinriktning konstaterades att personer med tjock- och ändtarmscancer är en av de målgrupper som vi behöver anstränga oss för att nå.

Cancerförbund i samverkan

CiS, är en sammanslutning av patientorganisationer för olika cancerrelaterade sjukdomar.

De organisationer som ingår är:

- Blodcancerförbundet
- Bröstcancerföreningarnas Riksorganisation (BRO)
- Patientförening för sjuka med neuroendokrina tumörer, (Carpa)
- Gynsam – patientorganisation för kvinnor med gynekologisk cancer
- Hjärttumörföreningen
- Lungcancerförbundet Stödet
- Mun- och halscancerförbundet
- Prostatacancerförbundet (PCF)
- Mag- och tarmförbundet

Nätverket mot cancer

Om nätverket

Nätverket mot cancer består av nationella cancerprofilerade patient- och intresseorganisationer i Sverige samt har ett särskilt advisory board för medicinsk expertis bestående av erkända cancerexperter.

Nätverket mot cancer startade som ett projekt 2009 i syfte att genom opinionsbildning och kunskapshöjande aktiviteter lyfta gemensamma frågor för de cancerprofilerade patientföreningarna, samt skapa ett ökat fokus på cancerfrågor såväl politiskt som i media, inför riksdagsvalet i september 2010.

Tarmpin

Mag- och tarmförbundet har en tarmpin som man kan köpa för att stötta Mag- och tarmförbundets fond. Tarmpinen lanserades 2013 på Tarmcancerdagen i samarbete med ILCO, Riksförbundet för stomi- och reservoaropererade, efter en idé från Lars Pålman och är ett fint litet smycke i silverfärg. Tarmpinen har varit en succé och många beställningar har skett via vården men även privatpersoner stödjer fonden genom att köpa tarmpin.

Tarmcancergruppen- Standardiserat Vårdförlopp (SVF)

Fredrik Hopfgarten deltar som patientrepresentant i Nationella arbetsgruppen för Standardiserat Vårdförlopp (SVF) för tjock- och ändtarmscancer. Uppföljning av införandet av de fem första SVF som infördes 2015 har gjorts med en PREM-enkät.

Följande slutsats är viktig att beakta inför årets utvärdering.

”På frågan om de hade fått information om att de utretts enligt ett SVF, svarade mindre än hälften av patienterna ja. Eftersom patienter har rätt att få information om misstänkt sjukdom och utredningens innehåll är detta något som behöver förbättras. Ett annat tydligt förbättringsområde är att uppmuntra patienten att ta med en närstående vid diagnosbeskedet.

Nästan alla patienter svarade att de blivit bemötta med respekt och den absoluta majoriteten tyckte att de hade fått ett bra bemötande av vårdpersonalen under utredningen.”

Under 2017 kommer utvärdering av SVF för tjock- och ändtarmscancer att göras. Svenska Kvalitetsregister för Kolorektalcancer (SCRCR).

Förbundets Fredrik Hopfgarten deltar som patientrepresentant i Nationella styrgruppen för Svenska Kvalitetsregister för Kolorektalcancer (SCRCR).

Genom vårt arbete med att påpeka att de sena (> 30 dagar) postoperativa komplikationer efter operation måste redovisas i Kvalitetsregistret, trots den bristfälliga journalföringen, har detta resulterat i att i senaste patientrapporten, april 2016, fanns vissa komplikationer redovisade. Detta är en viktig fråga som kräver en del arbete framöver. Vårdprocessgruppen kolorektal cancer RCC Uppsala – Örebro har startat ett regionalt kvalitetssäkringsprojekt för att börja registrera uppföljningar efter 1, 3 och 5-år avseende de sena komplikationerna.

En arbetsgrupp som ska arbeta vidare med detta har bildats inom RCC Uppsala – Örebro bestående av 4 från professionen, en patientrepresentant från ILCO och Fredrik Hopfgarten från Mag- och tarmförbundet.

Han har också fortsatt aktivt arbetat för att utveckla speciellt Patientrapporten men även den stora rapporten kommer att göras, ex redovisning av resultaten hur biverkningarna påverkas av kirurgisk metod; öppen kirurgi, laparoskopisk och robotstyrd kirurgi.

Screening tarmcancer

Förbundet har aktivt arbetat tillsammans med RCC Uppsala – Örebro och styrgruppen för Kvalitetsregistret kolorektalcancer för att tarmcancerscreening ska påbörjas efter att Screesco inklusionen är klar.

Vårdprocessen kolorektal cancer RCC Uppsala – Örebro

Förbundet har aktivt arbetat för att de sena postoperativa biverkningarna aktivt följs upp. Vid Vårdprocessens höstmöte 2016-10-07 gjordes följande presentation: "Sena komplikationer efter kirurgi för rektalcancer" av Kenneth Smedh processledare samt Fredrik Hopfgarten.

Bäckenrehabilitering

En viktig fråga som vi har lyft fram är cancerrehabilitering och att den sker från dag 1 samt innefattar fysisk-, social- och mentalrehabilitering.

Fredrik Hopfgarten ingår som patientrepresentant i projektet Rehabilitering vid cancersjukdom i bäckenet både centralt och regionalt i Uppsala-Örebro.

Preliminärt är följande diagnosområden aktuella:

- Gynekologiska cancerdiagnoser
- Prostata- och testikelcancer
- Urologiska cancerdiagnoser
- Kolorektalcancer

Rehabiliteringsmöjligheterna är idag inte lika för alla patienter, delvis på grund av fragmenterad kunskap i vården. RCC arbetar nu både nationellt och regionalt för att utveckla rehabiliteringsarbetet för personer som behandlas för olika cancerformer i bäckenet.

Detta projekt startades upp med ett Workshop i Stockholm 2016-09-05 arrangör var SKL.

Förbundet kommer att fortsätta arbetet aktivt med båda dessa frågor under 2017, frågorna har stor betydelse för att förbättra livskvaliteten för tarmcancerpatienterna.

Har även gett en intervju för 1177 om vad väntan före operation innebär. 1177 är en skrift från Stockholms läns landsting som kommer att distribueras till hushållen i Stockholms - och Uppsala län.

Tarmcancer månaden avslutades med Tarmcancerdagen i Stockholm där bland annat årets Tarmcancerpris delades ut.

Tarmcancerpriset

Tarmcancerpriset 2016 tilldelades Maria Albertsson, professor i onkologi och överläkare vid Universitets-sjukhuset i Linköping, fick utmärkelsen Årets Tarmcancerpris 2016 som delades ut av med Mag- och Tarmförbundet och ILCO.

Motiveringen löd:

Maria Albertsson är cancerläkaren som ihärdigt arbetar för att äldre patienter med spridd tarmcancer ska få den vård de behöver även om utsikterna är dåliga och trots att tidigare besked från vården varit nedslående. Maria Albertsson hävdar att patienter med spridd tarmcancer ofta förbises inom sjukvården, trots att de med rätt behandling kan ges längre liv med bättre livskvalitet än vad som idag är fallet.

Tarmcancerpriset 2016 består av ett diplom och 10 000 kronor vardera. Priset delades ut på Tarmcancerdagen mars av ILCO och Mag-och tarmförbundet.

Priset är instiftat för att uppmärksamma personer eller grupper som aktivt agerat för att påverka och förbättra tillvaron och livet för personer med tarmcancer. Sedan 2013 medverkar också ILCO, Riksförbundet för stomi- och reservoaropererade i prisutdelningen.

VÅRA ANHÖRIGA – GE STÖD TILL NÄRSTÅENDE

Behovet av stöd till närstående är ett område som behöver uppmärksamhet. Vår anhörigrepresentant i SWIBREG är av stor betydelse för det framtida stödet för närstående. Allt om mage lyfter också anhörigperspektivet genom artiklar. Även gruppen Unga Magar har lyft anhörigperspektivet genom att bland annat göra ett slutet forum på Facebook riktat till föräldrar. Även inom tarmcancerområdet berörs närstående perspektivet då cancer ”drabbar” hela familjer. Och komplikationer efter cancer kan påverka samlivet.

TILLGÄNGLIGHET OCH ANVÄNDBARHET Tillgänglighet och användbarhet

Genom representation i Vägverkets och Banverkets gemensamma tillgänglighetsråd och i SJ:s och Boverkets respektive handikappråd har vi haft goda möjligheter att bidra med kunskap om mag-tarmsjukdomar.

INFORMATIONSVVERKSAMHET

Den externa informationen är ett led i vår marknadsföring för att nå alla de som inte känner till vår organisation. För att nå människor med funktionsstörningar i matsmältningskanalen och öka medlemsantalet har vi ett antal informationskanaler att använda oss utav. Våra huvudsakliga kanaler består av: vår medlemstidning Allt om mage, Facebook, Twitter, Instagram, vårt informationsmaterial samt webbplatsen www.magotarm.se.

Filmproduktion

Sju filmer lanserades under 2016. Fyra filmer vi gjordes av NewName Agency. De andra tre gjordes av förbundets kommunikatör Linn Inganäs.

Tema filmer:

Kära kollegor

Om framtidens IBD-vård

Biologiska substanser

Aferesbehandling- patientperspektiv

Aferesbehandling- läkarperspektiv

Världstolettdagen

Stöd Mag-tarmforskningen

Öppna föreläsningar

Förbundet samarbetar med läkemedelsföretag inom vårt område genom att arrangera föreläsningar för att öka kunskapen om olika diagnoser. Denna aktivitet minskar dock, då den är kostsam och våra samarbetspartners prioriterar andra former av samarbeten. Förbundet försöker i den mån det går att erbjuda föreningar i samarbete med företagen, arrangera föreläsningar som vänder sig till medlemmar och till allmänheten. Under Tarmcancer månaden mars anordnade en del föreningar föreläsningar på temat tarmcancer.

Pride

Kärleken övervinner allt!

För andra året i rad medverkade förbundet i Stockholm Pride. En folkfest som räknas dra en halv miljon besökare. Och även i år fick förbundet väldigt fin respons från alla de människor som stod längs gatorna och vinkade när cirka 200 ekipage rörde sig framåt i ett Stockholm som bjöd på strålande sol.

Unga Magar deltog också för första gången.

”Så mycket kärlek och glädje i luften var Unga Magar Styrgrupp representanter Bea och Cornelia kommentarer efter avslutad Pride.”

Givetvis fick även deras maskot Tammy vara med.

Tack till företagen Takeda och Abbvie som var modiga att stödja vår Prideparad.

Och tack till alla er som dansade på vårt lastbilsflak.

Kontakter med media

2016 var ett lyckosamt år för oss. Vi har haft kontakt med massmedia vid många tillfällen, bland annat har vi förmedlat kontakter med intervjupersoner till olika tidningar och TV. Lokala media har rapporterat både om mag- och tarmsjukdomar och om olika arrangemang inom vårt förbund. Vi har annonserat i pressen om olika aktiviteter och om föreläsningar.

Pressmeddelanden har skickats ut i samband med olika aktiviteter som exempelvis, Almedalen, Tarmcancerdagen World IBD Day, Internationella Toadagen och Gastrodagarna.

Förbundet har också under året både skrivit egna debattartiklar.

Allt om mage

Allt om mage är Mag- och tarmförbundets medlemstidning. Det är en uppskattad källa till information, såväl bland våra medlemmar som bland personal inom vården och för journalister. I samarbete med frilansjournalister, läkare och andra experter publicerar vi artiklar och reportage.

Allt om mage

Nr 1 Anhörig

Nr 2 Jämlig vård

Nr 3 Unga Magar Föräldrar

Nr 4 Maten och magen

Många medlemmar har bidragit med artiklar och synpunkter. Där kan du också läsa om samhällets stöd och vårt arbete för att bevaka och förbättra villkoren för människor med mag-tarmsjukdomar.

De företag som är verksamma inom mag- och tarmområdet annonserar i Allt om mage och medverkar på så sätt till värdefull information för läsarna och finansiellt stöd. Under året annonserade följande företag i tidningen: AbbVie, Janssen, Otsuka Pharma, Coloplast, Tillots, Shire, Ferring och Mag- och tarmförbundets Fond samt Mag-Tarmfonden.

Upplagan var cirka 8500 exemplar. Under 2016 har layouten av Allt om mage gjorts av förbundet själv. Förbundets kommunikatör Linn Inganäs har gjort den nya formgivningen samt tagit den nya mallen. Nya tryckeriet heter Joma GP.

Vår medlemstidning utkommer med fyra nummer per år och ingår i medlemsavgiften som är 250 kronor. Förutom till medlemmar skickades tidningen utan kostnad även till så kallade förmånsprenumeranter. Dessa är till exempel riksdagens ledamöter, medicinjournalister och personal inom vården. Det går också att prenumerera på tidningen till kliniker, väntrum och bibliotek. Redaktör var Wictoria Hånell och Birgitta Rehnby var ansvarig utgivare. I redaktionen ingick Tuva Fredin som ungdomsredaktör. Flera frilansjournalister har under året skrivit uppskattade artiklar till Allt om mage.

Fler unga har också hjälpt till genom att skriva om sina erfarenheter i tidningen och annat material för Unga Magar-sidorna. Vi har också fått kontakt med fler unga som hjälpt till med material på olika sätt, bland annat genom sociala medier. Det har genererat många texter från unga själva. Unga som inte är medlemmar hittar också till oss, vilket har lett till kontakt med personer lämpliga att intervjua. Det har resulterat i texter i Allt om mage och på Unga Magars hemsida.

Tryckt information

Krokig Tarm

Är en bok för barn med inflammatorisk tarmsjukdom Krokig tarm handlar om Anna och Elias - två barn med inflammatorisk tarmsjukdom. Boken är framtagen i samarbete mellan Mag- och tarmförbundet, Otsuka Pharma Scandinavia AB och barnläkare på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Syftet med boken är att ge barn med inflammatorisk tarmsjukdom och personer i deras närhet en inblick i hur livet kan se ut. Boken beskriver sjukdomen, vad som händer på sjukhuset och vilka behandlingar som finns vid inflammatorisk tarmsjukdom. Alla intäkter från boken går till Mag-tarmfonden och forskning inom mag- och tarmsjukdom. Boken är från början en finsk barnbok men en översättning gjordes under året.

Näring & Njutning

Mag- och tarmförbundets kokbok: "Näring och njutning - mat för ömtåliga magar" är gjord speciellt för våra medlemmar. Här finns mat för både vardag och fest. Smårätter, smörgåsar,

varmrätter, desserter och bröd. Vegetariska rätter och näringsrika drinkar. Lena soppor och frestande kakor. Mat för både ovana och vana matlagare.

Alla recept är näringsberäknade och provlagade av dietist Karin G Franson, som är författare till boken. Medlemmar i förbundet har granskat, provlagat och avsmakat. Boken är illustrerad med 60 läckra färgbilder, tagna av fotograf Kent Jardhammar. Ett 40-tal av recepten kommer från medlemmar i förbundet och övriga från författaren. Målet har varit att få med så många typer av rätter som möjligt - variation stimulerar som bekant aptiten. Kokboken har presenterats vid konferenser och föreläsningar, samt sålts via hemsidan till privatpersoner.

Diagnosfoldrar

Förbundet tillhandahåller ett tiotal diagnosfoldrar om förmedlas till flera gastrokliniker och vårdcentraler i Sverige. Vårdpersonal kan själv beställa dessa foldrar via förbundets hemsida.

Förbundet levererar mellan sju- och tiotusen foldrar per år till våra läns- och lokalföreningar samt sjukhus och andra vårdinrättningar. Dessa är mycket populära och de är oftast den första informationen en ny patient får tillhanda via sitt sjukhus.

Under 2016 arbetade förbundets kommunikator fram en ny layout på våra diagnosfoldrar.

Förbundets hemsida

Förbundets webbplats ska bidra till att medlemmarna får ökad kunskap, känner gemenskap och genom sitt medlemskap kan påverka sina egna och våra gemensamma villkor.

Målgrupper för vår hemsida är främst medlemmar, potentiella medlemmar, anhöriga, förtroendevalda i Mag- och tarmförbundet, såväl på riksnivå som på läns- och lokalnivå. Men vi vänder oss också till den forskande världen, vården, samarbetspartners, media, politiker och beslutsfattare - det vill säga alla de som i sitt yrkesutövande kommer i kontakt med mag- och tarmsjuka.

Kommunikator Linn Inganäs lanserade en ny webbplats för förbundet i januari 2016. Antalet besök till förbundets hemsida ökar stadigt. Besöken från mobila enheter, så som mobiltelefoner och surfplattor ökar också stadigt. Nya webbplatsen har fått mycket positiv respons och den känns i dag lättnavigerad och modern.

Sociala medier

I dag använder många företag och organisationer sociala medier för att kommunicera med sina målgrupper, eftersom det är ett snabbt och enkelt sätt att nå fram och skapa en dialog. Den populäraste metoden för att marknadsföra i sociala medier är virtuell marknadsföring. Sedan ett par år har förbundet börjat använda sociala medier mer och mer i det utåtriktade arbetet för att nå yngre målgrupper. Vi är aktiva både på Twitter och på Facebook. På Facebook är det cirka 3600 personer som följer oss. Förbundet interagerar hemsidan med Twitter, Facebook och Instagram. Vi har även använt Facebook när vi har velat ställa specifika frågor till vår målgrupp. Många efterlysningar har också gjorts via Facebook. 65 procent av alla svenskar använder idag Facebook.

SAMARBETEN

Att samarbeta med andra är ett sätt att förstärka våra resurser och därmed kunna nå resultat som vi kanske inte skulle kunna nå enskilt. Under det gångna året har Mag- och tarmförbundet varit medlem i eller på annat sätt anslutet till:

- Arbetarnas Bildningsförbund (ABF)
- Banco Fonder, Humanfonden
- European Federation of Crohn's and Ulcerative Colitis Association (EFCCA)
- Folkrorelsernas Samarbetsorgan för Lotterifrågor, (FSL)
- Handikapphistoriska föreningen (HHF)
- Handikappförbunden
- Ideell Arena
- Kooperationens förhandlingsorganisation (KFO)
- CiS, Cancerförbund i samverkan
- Folkspel
- Nätverket mot cancer

Folkbildningsförbund

Mag- och tarmförbundet är medlem i ABF som är vår samarbetspartner, bland annat för att utveckla studieverksamhet och utbilda cirkelledare.

Margareta Röstlund är Mag- tarmförbundets representant i ABF:s forum för studieansvariga inom funktionshindervisorganisationerna. Birgitta Lindskog Boklund har också deltagit aktivt i ABFs arrangemang kring studieverksamhet.

Handikappförbunden

Mag- och tarmförbundet är medlem i Handikappförbunden som en samlande aktör som på bred bas representerar personer med funktionsnedsättning. De består av flertalet rikstäckande handikapporganisationer som sammanlagt har en halv miljon medlemmar. Deras medlemsförbund är bärare av den mest angelägna kunskapen – den egna erfarenheten. Deras uppgift är att påverka och förändra samhället så det blir tillgängligt för alla. De gör det genom politiskt påverkansarbete och är partipolitiskt och religiöst obundna. Handikappförbunden hade ett framgångsrikt år i massmedia med många publicerar, mycket handlade om valet.

Mag- och tarmförbundet har i den dagliga verksamheten samarbetat med Handikappförbundens samarbetsorgan. Samarbetet sker bland annat genom medverkan i nätverk och arbetsgrupper samt genom deltagande i ordförandemöten. Via Handikappförbunden har vi också lämnat synpunkter på remissvar. Samarbete med enskilda handikappförbund har under året skett genom olika projekt och i gemensamma sakfrågor.

Vården

Vi har många värdefulla kontakter med företrädare för olika yrkesgrupper inom vården. Kontakterna med organisationer för olika specialister inom vårt område är viktiga. Vi har goda kontakter med svensk gastroenterologisk förening (SGF) och dess medlemmar. Vi har fortsatt samarbetet med representanter för vården och företag verksamma inom mag-tarmområdet. Läkare och annan personal vid specialistklinikerna över hela landet har varit mycket tillmötesgående genom att medverka vid olika arrangemang, bland annat vid de öppna föreläsningarna. De är även mycket tillmötesgående genom att bidra med artiklar till vår medlemstidning.

Medicinskt och Vetenskaplig Råd

Bakgrund

Mag- och tarmproblem är mycket vanliga. Svensk Gastroenterologisk Förening, SGF, uppger att så många som 30 procent av den vuxna befolkningen har mag-tarmbesvär av en dignitet som kan betraktas som en sjukdom. Det är anmärkningsvärt höga siffror och anger att mag-tarmproblem är av storleksordningen folksjukdom. Förbundet organiserar personer med ett tjugotal diagnoser. Vi vet av erfarenhet att den upplevda livskvaliteten för många i vår målgrupp är låg. Förbundet konstaterar att vården för personer med mag- och tarmsjukdomar ser olika ut i landet. Kunskapen inom primärvården är ofta låg och mag-tarmproblem borde ges en mycket större uppmärksamhet och högre prioritet inom hälso- och sjukvården som helhet. Rätten till en tidig och korrekt diagnos är inte självskriven. Mer forskning behövs för att öka kunskapen om orsaker till magtarmsjukdomar och för att åstadkomma nya metoder för vård och behandling. Därför har Mag- och tarmförbundet beslutat att instifta ett Medicinskt och Vetenskapligt Råd. Syfte är att förbättra vården och öka patientnyttan. Att på nära håll följa forskning och utveckling inom området. Samt att utveckla och finna fungerande former för kunskapsöverföring mellan specialistvård och patientnära vård. Det övergripande målet med rådet är att arbeta för en god vård på lika villkor, oavsett var i landet man bor, för att underlätta ett normalt liv med så hög livskvalitet som möjligt. Rådet ska även verka för att öka resurser till forskning om mag- och tarmsjukdomar. Inget möte genomfördes under 2016 med rådet. Men rådet har varit förbundet behjälpliga på andra sätt, framför allt som rådgivande organ.

Rådets sammansättning

Ledamöter i det Medicinska och Vetenskapliga rådet utses av Mag- och tarmförbundets styrelse för perioden 2012 - 2014. Rådet ska bestå av minst fem ledamöter från professionen och minst två ledamöter samt sekreterare från förbundet.

Samarbete med hälso-sjukvårdsföretag

Samverkan med företag verksamma inom vårt område har stor betydelse. Genom den får vi information, kunskap och kontakter. Samarbetet innebär också att vi tillsammans kan utveckla projekt. Samtliga samarbeten registreras på LIF, De forskande läkemedelsföretagen, samarbetsdatabas.

Övriga organisationer och företag

Mag- och tarmförbundet har ett samarbetsavtal med Swedbank Robur, om sparande i ideella fonder. Den som sparar i Humanfonden ger två procent av sin fondförmögenhet till den organisation man valt att stödja. Vi har genom detta sparande fått in 24 849 kronor under 2016.

MAG-TARMFONDEN

Insamlingsstiftelsen Mag-Tarmfonden har skapats på initiativ av SGF, AbbVie och Mag- och tarmförbundet. Syftet med Mag-Tarmfonden är att stödja forskning kring mag- och tarmsjukdomar och att dela ut stipendier årligen. Företag kan stödja fonden genom att bli guldsponsor, silversponsor eller bronssponsor.

Under 2016 skedde stora förändringar för fonden. Fonden ansökte om 90-konto och beviljades detta 1 april. I och med detta har fonden åtagit sig att bli en insamlingstiftelse. Och arbeta ännu mera aktivt med att samla in medel till fonden. Ny webbplats under Mag- och tarmförbundets hemsida togs fram, nya annonser, en ny informationsfilm att sprida på sociala medier presenterades innan jul och nytt informationsmaterial kommer att tas fram under 2017.

Svenska Gastrodagarna, av SGF (Svensk Gastroenterologisk Förening). Kongressen är Sveriges största vetenskapliga möte för gastroenterologi och hepatologi. Mag-Tarmfonden delade ut stipendium på sammanlagt 900 000 kronor, i samband med Svenska Gastrodagarna i Visby.

2016 fick åtta lovande forskare del av det. Forskarna belönades för sina vetenskapliga arbeten kring mag-tarmsjukdomar.

Mag-Tarmfondens stipendier 2016

Hannes Hagström 200 000 kr,
Uppföljning av patienter med fettlever i upp till 45 år

Ola Olen 200 000 kr,
Är det säkert att använda p-piller vid inflammatorisk tarmsjukdom? P-pillers effekt på sjukdomsförlopp och på risk för venös tromboembolisk sjukdom.

Johanna Sundin 100 000 kr,
Vätgasttest och bakteriell överväxt i tunntarmen hos patienter med irritable bowel syndrome (IBS): Klinisk och patofysiologisk relevans?

Fredrik Swahn 100 000 kr,
Endoskopisk Fullväggsbiopsi av tarmen (EFAT-studien)

Erik von Seth 100 000 kr,
Diagnosis and treatment of biliary strictures in primary sclerosing cholangitis

Börje Jonefjäll 100 000 kr,
Karakterisering av symtom och sjukdomsaktivitet och dess påverkan på livskvalitet hos patienter med ulcerös kolit - en regional tvärsnittsstudie

Eivind Ness-Jenssen 50 000 kr,
Epidemiology, cancer risk and mortality in gastroesophageal reflux disease

Caroline Nordenvall 50 000 kr,
Hur är den kirurgiska handläggningen av patienter med ulcerös kolit i olika länder?

Svenska Gastrodagarna den 11-13 maj 2016

Svenska Gastrodagarna arrangeras av SGF (Svensk Gastroenterologisk Förening) i samarbete med SEGP (Svensk förening för Endoskopi och Gastroenterologi Personal). Kongressen är Sveriges största vetenskapliga möte för gastroenterologi och hepatologi. På kongressen träffas medicinare, kirurger och personal från svenska gastroenterologienheter för att ta del av de senaste rönen och utvecklingen inom området och knyta kontakter för framtida samarbete.

Om Mag-Tarmfonden

Mag-Tarmfondens syfte är att stödja svensk forskning kring mag- tarmsjukdomar. Mag-tarmsjukdomar är mycket vanliga i vårt samhälle, men är i viss mån ett dolt problem som man ofta inte talar öppet om. Mag-Tarmfonden vill öka möjligheterna till att utveckla behandlingar inom detta sjukdomsområde. Forskare söker i öppen konkurrens medel ur fonden och ansökningarna värderas av Mag- Tarmfondens bedömningskommitté. Mag-Tarmfonden är ett samarbete mellan SGF, Mag- och tarmförbundet och hälso- och sjukvårdsföretag. Intäkterna till fonden kommer delvis från försäljningen av kokboken "Mat med magkänsla", författare Fredrik Eriksson och Lisa Förare Winblad.

INTERNATIONELLT

EFCCA

Många beslut som har betydelse för mag- och tarmsjuka fattas på EU-nivå. Inom FN fattas också beslut som påverkar svensk handikappolitik. Det ställer nya krav på vårt arbetssätt och kontakter i Sverige och internationellt. Under året har vi medverkat i möten inom EFCCA (European Federation of Crohn's and Ulcerative Colitis Association). Europeiskt EFCCA Inom EFCCA samarbetar vi på europainivå kring frågor inom området inflammatoriska tarmsjukdomar. EFCCA består av nationella organisationer för människor med inflammatoriska tarmsjukdomar. Högsta beslutande organ inom EFCCA, General Assembly, hade årsmöte i Bryssel. Jonas Eriksson deltog som Mag- och tarmförbundets representanter.

Nordiskt möte

Ett stort nordiskt möte arrangerades den 11-12 juni i Stockholm. Detta var ett nytt sätt att mötas för de nordiska länderna och fokus för mötet var IBD2020 och IBD-vården. Norge, Finland, Island och Sverige medverkade. Medel söktes externt för detta arrangemang. 2017 kommer detta nordiska möte arrangeras av Danmark. För oss som organisation att närma oss våra nordiska grannar är mycket positivt. En samsyn i IBD-vården är nödvändig då fler och fler i dag flyttar inom EU. Att ta lärdom av varandra och kanske framför allt visa på den samsyn som finns inom Norden är viktig. Särskilt när vi ska byta erfarenheter inom EFCCA.

EYM

EYM (EFFCA Youth Meeting)

2016 hölls EYM i Slovenien och Unga Magar skickade två deltagare för att representera Sverige. På plats i Slovenien bjöds det på tre dagar av spännande möten, workshops och tid för att knyta kontakter med andra föreningar runt om i Europa. Under den årliga presentations-tävlingen mellan medlemsländerna presenterade Sverige styrgruppens arbete och valde specifikt att presentera projektet Unga Magar Kompis. Med en fin presentation och snygg poster vann Sverige för andra året i rad presentations-tävlingen.

Ungdomsredaktör

Tuva Fredin var ungdomsredaktör för Allt om mage tom 20161231 och för Unga Magars hemsida. Ungdomsredaktörens roll är att skapa sidor i tidningen som tilltalar unga. Personporträtt, krönikor, ungdomskultur och bioutlottningar är några av ingredienserna på ungsidorna. Ny ungdomsredaktör kommer att utses 2017. Redaktörskapet löper ett år.

Tarmalarm

Är en hemsida för barn upp till 13 år som har en inflammatorisk tarmsjukdom: Hemsidan är framtagen av Mag- och tarmförbundet i samarbete med Otsuka Pharma Scandinavia AB. För barn under 13 år med IBD kan det kännas ensamt. Man kan känna att det är svårt att förstå vad det egentligen betyder att få IBD och att leva med det. Att kompisar inte förstår, att det kan vara svårt att förklara och att man skulle vilja få veta hur andra barn med IBD har det. Därför startades hemsidan Tarmalarm. Även lärare är en målgrupp för Tarmalarm. Hemsidan har varit mycket uppskattad. Ett informationsmaterial bestående av en broschyr och ett vykort har också tagits fram, för att marknadsföra Tarmalarm.

Sociala medier - Facebook

Unga Magars grupper på Facebook har växt under 2016. Det är en mycket positiv utveckling som gör att grupperna blivit mer och mer levande, med fler och fler aktiva unga som postar inlägg och stöttar varandra. Unga Magars styrgrupp administrerar grupperna Unga Magar och Hemliga Unga Magar, samt Mag- och tarmförbundets sida på Facebook tillsammans med redaktör Wictoria Hånell och kommunikatör Linn Ingnäs. Många unga kontaktar ungdomsredaktören, som på så vis får kännedom om idéer, förslag och önskemål. Det blir då enkelt att fånga upp dessa hos vår målgrupp och utforma vårt arbete inom förbundet i större enlighet med vad barn och unga själva vill ha och behöver.

ORGANISATION OCH ADMINISTRATION

Telefonservice

Telefonservice är en del av kansliets arbete. Många samtal handlade om gåvor till fonden, kost och negativt bemötande inom sjukvården. Kansliet får också samtal där personer vittnar om ett dåligt bemötande inom vården samt svårigheten att få en diagnos och komma till en specialist. Samtalen ökar när medlemmagasinet Allt om mage kommer ut eller om vi syns i media. Vi får även samtal när artiklar om mag- och tarmsjukdomar har publicerats i andra tidningar. Men mycket av samtalen handlar om att vår administratör lyssnar till människor som ringer och är besvikna när de ej känner sig sedda i vården eller när deras symptom ej tas på allvar. Och just dessa samtal kanske är de absolut viktigaste. Att någon lyssnar till dem för ett ögonblick.

Finansiering

Det statliga organisationsstödet var 2 476 040 kronor under 2016

Nyhetsbrev

Förbunds-kansliet skickade under året ut nyhetsbrev med e-post till de förtroendevalda inom förbundet.

Lokal och regional utveckling

En viktig uppgift för förbundet är samarbetet med föreningarna och avdelningarna och att ge dem stöd i arbetet. Förbundet har gett stöd till föreningarna i organisatoriska och administrativa frågor. Förbundsstyrelsens ledamöter har medverkat vid aktiviteter som föreningarna/avdelningarna har arrangerat. Några av ledamöterna är dessutom kontaktperson för en eller flera länsföreningar. Förbundet har förvaltat verksamheten i Gotlands, Jämtlands, Jönköping och Dalarnas länsföreningar under 2016. Aktiviteter skedde i Jönköping under 2016.

Årets Ordförandekonferens

Den samlade ett 40-tal deltagare från hela landet som i år var förlagd till en Ålandsbåt. Ett konferenskoncept som var mycket lyckat bland deltagarna. En SWOT-analys processades fram under helgen som skulle resultera i konkreta förslag hur förbundet ska rusta sig inför framtiden. Förbundets livskvalitets-rapporter data presenterades också under helgen. Unga Magar medverkade på konferensen och det var ett uppskattat inslag.

PERSONAL

Anställda under 2016

Wictoria Hånell, kanslichef

Peter Eneroth, intressepolitisk ombudsman

Linn Inganäs, kommunikatör

Elsa Israeli, timanställd administratör

VÅRA FONDER

Mag- och tarmförbundets fond

Fonden har ett 90-konto, 90 03 02-1, vilket innebär att kontot är kontrollerat av Svensk Insamlingskontroll. Fonden har som ändamål att bistå med medel till vardagsnära forskning och information inom mag- tarmområdet. Merparten av medlen inkom genom minnesgåvor. Blekinge länsförening arrangerar varje år en kabaré i Karlskrona med nationella och internationella artister. Under flera år har föreningen skänkt överskottet till fonden. Förbundet avslutade sitt 90-konto den 1 mars. Detta för att fokusera all insamlingsverksamhet till Mag-Tarmfonden. Förbundet gjorde en utbetalning till Mag-Tarmfonden på 400 000 kronor.

Elmernäs Forskningsfond

Forskningsfonden utgörs av ett arv efter Karin och Per Ove Elmernäs. Ändamål: enligt testatorns vilja ska medel ges till stipendier i forskning rörande mag- tarmsjukdomar.

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Mag- och tarmförbundet, org.nr 857204-3522

Verksamhetsidé och mål

Mag- och tarmförbundet är en religiöst och partipolitiskt obunden organisation som arbetar för att för- bättra levnadsvillkoren för människor med mag- och tarmproblem. Vi arbetar med information, utbildning och opinionsbildning tillsammans med våra medlemmar, men också mot myndigheter, vården och andra delar av samhället. Vi skapar mötesplatser, sprider information och driver debatter i angelägna frågor. Vi vill att alla som lever med en mag- och tarmsjukdom ska få den hjälp de har rätt till och allt stöd de behöver. Ingen med en sjukdom i mag- och tarmkanalen ska någonsin behöva känna sig ensam. Våra kärnvärden är kunskap, gemenskap och påverkan. Information och kunskapsförmedling är en viktig uppgift.

Mag- och tarmförbundets utgångspunkt är era erfarenheter av hur livet påverkas av mag- och tarmsjukdomar.

Organisation

Förbundet består av läns- och lokalföreningar som utgör basen för verksamheten. Det finns 21 länsföreningar och fyra lokalföreningar fördelade över hela Sverige.

Förbundets högsta beslutande organ är kongressen. Ordinarie kongress hålls vart tredje år.

Kongress hölls i oktober 2014. Mellan kongresserna är förbundsstyrelsen verkställande organ och tillika förbundets högsta beslutande organ. Förbundsstyrelsen ska mellan kongresserna verka för förbundets ändamål och äger fatta beslut i enlighet med av kongressen fastställda riktlinjer. Till stöd för förbundsstyrelsen finns ett kansli. Chefen för detta kansli har till uppgift att bereda och verkställa arbetsutskottets och styrelsens beslut.

Finansiering

Det statliga organisationsstödet var 2 476 040 kronor under 2016. Tillsammans med olika företag i samarbetsprojekt har vi kunnat finansiera en del av utvecklingsarbetet.

Vad gjorde vi under 2016- ett axplock

Tarmcancerdagen

För att sätta fokus på den tredje vanligaste cancerformen hos kvinnor och män anordnade förbundet Tarmcancerdagen i mars. Dagen bestod i flera olika föreläsningar och programpunkter.

Tarmcancerpriset

Tarmcancerpriset är instiftat av Mag- och tarmförbundet och delas ut tillsammans med ILCO, Riksförbundet för stomi- och reservoaropererade. Priset är instiftat för att uppmärksamma personer eller grupper som aktivt agerat för att påverka och förbättra tillvaron och livet för personer med tarmcancer. Årets tarmcancerpris delades ut i samband med en tarmcancerdag vi arrangerade tillsammans med Dagens Medicin och ILCO.

Pride

Sommarens stora kalas. Förbundet medverkade under årets Pride. En parad som lockar hundratusentals människor ut på Stockholms gator. Att med eget ekipage synas i denna folkfest är ett mycket bra sätt att visa upp att vi syns. På årets Pride deltog även Unga Magar.

Ordförandekonferens

Den samlade ett 40-tal deltagare från hela landet till Mag- och tarmförbundets konferens som i år hölls på en Ålandsbåt. En SWOT-analys processades fram under helgen som skulle resultera i konkreta förslag hur förbundet ska rusta sig inför framtiden. Även Unga Magar föreläste på konferensen och det var ett uppskattat inslag.

Remisser

Ett flertal remisser besvarades under året och förbundets ombudsman bevakade våra intressepolitiska områden med stor framgång. Mag- och tarmförbundets roll som intressepolitiskt aktör har stärkts de sista åren och detta ska vi som medlemmar och förbund vara mycket stolta över. Civilsamhällets roll i det svenska samhället har förändrats under de senaste åren och det kommer att krävas mer av oss i framtiden. Vi behöver vara rustade för detta och genom att stärka vår roll som en intressepolitisk aktör i våra medlemmars intressen skapar vi oss ett offentligt utrymme och en maktposition som på sikt kommer att gagna medlemmarna. Vi kommer aldrig ge upp iden om att vården i Sverige ska vara jämlik.

Almedalen

Förbundet arrangerade ett seminarium på temat "Vården i kalejdoskopet- om splittrade och förvirrade vårdsituationer". Syftet med seminariet var att diskutera utifrån IBDkolls data och studien Livskvalitet trots IBD hur skapar vi framtidens IBD-vård? Seminariet var välbesökt och de frågor som lyftes i diskussionen speglade mycket väl Almedalsveckans hetaste frågor. E-hälsa, patientnära vård och den svenska sjukvårdens utmaningar kring kroniska sjukdomar.

IBD-Dagen

I september arrangerade förbundet tillsammans med Dagens Medicin en seminariedag för professionen kring IBD.

Bra genomslag i media 2016

Vi har under året lyckats väl med att synas massmedialt; debattartiklar och livskvalitetundersökningar har gett en del publiceringar. Att stärka vårt varumärke är viktigt. Ökad synlighet i media genererar både nya medlemmar, fler samtal till förbundskansliet samt ökad kunskap om oss. Medlemsmagasinet Allt om mage har fått många nya prenumeranter under året. Och den är mycket uppskattad av förbundets medlemmar.

Medlemsantal

Den 31 december 2016 hade förbundet 6269 (6598) medlemmar. Av dessa var familjemedlemmar och stödmedlemmar. Siffror inom parentes avser föregående år.

Personal

Antalet anställda vid förbundets kansli har i medeltal utgjort 3,5 heltidstjänst. Fördelat på fyra personer, tre kvinnor och en man.

Våra fonder för forskning och utveckling

90-konto

Mag- och tarmförbundets fond med konto 90 03 02-1 bildades 1994, i samband med att Radiohjälpen i samarbete med förbundet genomförde en kampanj till förmån för mag- och tarmsjuka. Fondens ändamål är stöd till forskning och utveckling, FoU, samt information och uppsökande verksamhet för mag- och tarmsjuka. Hälften av inkomna medel går, om inte annat anges av givaren, till FoU och hälften till information och uppsökande verksamhet. Insamlade medel har under året uppgått till XX kronor. Förbundet avslutade sitt 90-konto den 1 mars.

Karin och Per Ove Elmernäs forskningsfond

Fonden är ett arv efter Karin och Per Ove Elmernäs. Enligt testators vilja ska medel under en tioårsperiod gå till stipendier i forskning rörande mag- och tarm- sjukdomar. Fonden förvaltas av Swedbank Robur och är till 65 procent placerad i aktiefonder och till 35 procent i en penningmarknadsfond.

Placeringar

Förbundets likvida medel, som vid årsskiftet uppgick till XX kronor, är placerade i svenska banker och omfattas av den statliga insättningsgarantin. Placeringarna är räntebärande med en löptid på maximalt sex månader.

Den ideella utdelningen från Banco Humanfond förvaltas av Swedbank Robur Fonder AB. Robur utdelning 2016 uppgick 24 849 kronor.

Internationellt

Mag- och tarmförbundet samarbetar internationellt inom EFCCA (European Federation of Crohn's and Ulcerative Colitis Association). Här samarbetar vi på europainivå kring frågor inom området inflammato- riska tarmsjukdomar. EFCCA består av 23 nationella organisationer för människor med inflammatoriska tarmsjukdomar. Högsta beslutande organ inom EFCCA är General Assembly. Vi deltog som EFCCAs representant i EDFs General Assembly i Bryssel.

Årets resultat

Årets resultat blev ett underskott på 311 962 kronor.

Underskottet balanseras i ny räkning.

Resultaträkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-01-01- 2016-12-31</i>	<i>2015-01-01- 2015-12-31</i>
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgift		711 880	692 770
Försäljning, reklam och annonser		497 500	509 140
Bidrag och gåvor	1	2 768 054	3 107 295
Övriga verksamhetsintäkter		692 224	768 672
		<u>4 669 658</u>	<u>5 077 877</u>
Verksamhetens kostnader			
Handelsvaror		-10 062	-10 878
Övriga externa kostnader		-2 711 726	-3 462 265
Personalkostnader	2	-2 209 702	-2 185 924
Övriga personalkostnader		-546	-15 025
Av/nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-9 263	-104 174
		<u>-271 641</u>	<u>-700 389</u>
Rörelseresultat			
Resultat från finansiella poster			
Räntor och utdelning		-40 381	13 406
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter	3	60	10
Räntekostnader och liknande kostnader		-	-483
		<u>-311 962</u>	<u>-687 456</u>
Resultat efter finansiella poster			
Resultat före skatt			
		<u>-311 962</u>	<u>-687 456</u>
Skatt på årets resultat		-	7 653
		<u>-311 962</u>	<u>-679 803</u>
Årets resultat			

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	4	27 795	37 058
		<u>27 795</u>	<u>37 058</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>27 795</u>	<u>37 058</u>
Omsättningstillgångar			
Varulager mm			
Handelsvaror		90 682	100 744
		<u>90 682</u>	<u>100 744</u>
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		258 177	306 800
Aktuell skattefordran		33 213	33 251
Övriga fordringar		-	288 860
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5	45 811	126 010
		<u>337 201</u>	<u>754 921</u>
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	6	1 396 452	2 036 414
		<u>1 396 452</u>	<u>2 036 414</u>
Kassa och bank		<u>2 638 426</u>	<u>2 206 590</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>4 462 761</u>	<u>5 098 669</u>
SUMMA TILLGÅNGAR		<u>4 490 556</u>	<u>5 135 727</u>

Balansräkning

<i>Belopp i kr</i>	<i>Not</i>	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Mag- och tarmfonden		470 797	958 503
Elmernäs minnesfond		291 127	291 127
		<u>761 924</u>	<u>1 249 630</u>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		2 666 647	3 540 048
Vinst eller förlust föregående år		-679 803	-873 401
Årets resultat		<u>-311 962</u>	<u>-679 803</u>
		<u>1 674 882</u>	<u>1 986 844</u>
Summa eget kapital		<u>2 436 806</u>	<u>3 236 474</u>
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		181 109	210 959
Övriga kortfristiga skulder		221 928	210 801
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7	<u>1 650 713</u>	<u>1 477 493</u>
		<u>2 053 750</u>	<u>1 899 253</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>4 490 556</u>	<u>5 135 727</u>

Redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i kr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd förutom BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre aktiebolag (K2-reglerna).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta

Verksamhetsintäkter

Periodisering av medlemsavgifter sker i takt med medlemskapets löptid.

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Intäkter i form av gåvor och insamlade medel intäktsförs i den period gåvan överlämnas på ett sakrättsligt bindande sätt. Intäkten motsvaras av tillgångens anskaffningsvärde.

Noter

Not 1 Bidrag och gåvor

	2016	2015
Insamlade medel	40 275	184 193
Statliga bidrag	2 476 040	2 555 152
Övriga bidrag och gåvor	251 739	367 950
	2 768 054	3 107 295

Not 2 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Män	1	1
Kvinnor	2	2
Totalt	3	3

Not 3 Ränteintäkter och liknande intäkter

	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Utdelning/kursvinst	8 986	15 454
Ränteintäkter	60	315
Räntekostnader/kursförlust	-506	-2 352
Summa	8 540	13 417

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

	2016-12-31	2015-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden:		
-Vid årets början	348 268	301 947
-Nyanskaffningar		46 321
	348 268	348 268
Akkumulerade avskrivningar enligt plan:		
-Vid årets början	-311 210	-207 036
-Årets avskrivning enligt plan enligt anskaffningsvärden	-9 263	-104 174
	-320 473	-311 210
Redovisat värde vid årets slut	27 795	37 058

Avskrivningar enligt plan beräknas på en ekonomisk livslängd av 3-5 år.

Not 5 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Utdelning från Banco Humanfond		85 151
Förutbetalda hyror	30 375	26 875
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15 436	5 737
	45 811	117 763

Not 6 Kortfristiga placeringar

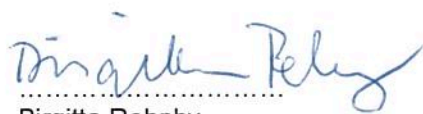
	<i>Redovisat värde</i>	<i>Marknads- värde</i>
Swedbank-Robur / Banco	967 936	983 197
Elmernäs aktier och fonder	428 516	703 347
	1 396 452	1 686 544

Not 7 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<i>2016-12-31</i>	<i>2015-12-31</i>
Upplupna semesterlöner	286 657	256 814
Oförbrukade projektmedel	90 897	137 020
Medlemsavgifter 2017	330 815	307 625
Medlemsavgifter till föreningar 2017	346 064	317 215
Övriga interimsskulder	596 280	506 760
	1 650 713	1 525 434

Vi vill framföra ett varmt tack till samtliga som under året givit sitt stöd till vår verksamhet.

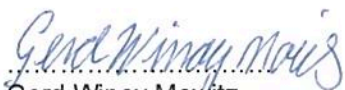
Stockholm den april 2017

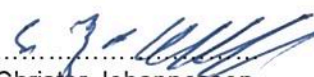
Birgitta Rehnby
Ordförande

Margareta Röstlund
Vice ordförande

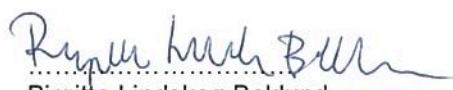
Gerd Winoy Mowitz
Ledamot

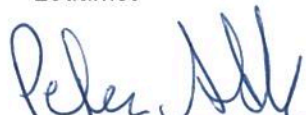
Christer Johannesson
Ledamot

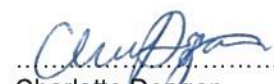
Jonas Eriksson
Ledamot

Birgitta Lindskog Boklund
Ledamot

Peter Almroth
Ledamot

Charlotte Deegan
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 24 5

2017

Staffan Svedin
Auktoriserad revisor

Britt Marie Färm
Lekmannarevisor